

Bonitace a aktualizace bonitace půd ČR

Kvalita zemědělské půdy se v České republice hodnotí prostřednictvím bonitace.

V letech 1961 – 1972 probíhal komplexní průzkum zemědělských půd, který vymezil základní půdní typy (černozemě, hnědozemě, rendziny,...). Následně během bonitačního mapování v letech 1973 – 1980 vznikl systém bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ) za účelem objektivního ohodnocení půdy na základě odborného posudku a reálného produkčního potenciálu půdy. V roce 2000 pak byl Českou pedologickou společností schválen nový Taxonomický klasifikační systém půd České republiky (TKSP). Tento systém zahrnuje jak půdy zemědělské, tak půdy lesní. Systém TKSP je jediným současným platným systémem klasifikace půd v České republice.

Kód BPEJ je sestaven z 5 čísel, které určují:

1.	klimatický region	(0-9)
2. + 3.	hlavní půdní jednotka	(00 - 78)
4.	kombinace sklonitosti a expozice pozemku	(0-9)
5.	skeletovitost a hloubka půdy	(0-9)

V dnešní době je systém BPEJ využíván pro zařazení půd do tzv. tříd ochrany s různou mírou ochrany půdy (*na základě Vyhlášky č. 48/2011 Sb. Ministerstva životního prostředí o stanovení tříd ochrany*). Toto zařazení půd do tříd ochrany pak slouží pro určování půdní úrodnosti zemědělské půdy - přírodních podmínek zemědělských půd, při určení úřední ceny zemědělské půdy, pro kategorizaci zemědělského území, při ochraně zemědělského půdního fondu. Spolu s přílohou oceňovací vyhlášky (*Příloha č. 22 k Vyhlášce č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášky č. 456/2008 Sb.*) a přílohou zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, je zařazení půd do systému BPEJ podkladem k výpočtu odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu.

Aktualizace (rebonitace) BPEJ je zjištění změn půdních a klimatických podmínek zemědělských pozemků terénním průzkumem (např. v důsledku povodní, svahových deformací, výrazné degradace půdy či destrukce půdy erozí) a jejich vyhodnocení oproti podmínkám, jež charakterizují dosud stanovenou BPEJ.

Postup při aktualizaci BPEJ stanoví *Vyhláška Ministerstva zemědělství ČR č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů*. Vedení BPEJ je svěřeno odborné organizaci - Výzkumnému ústavu meliorací a ochrany půdy, veřejná výzkumná instituce (VÚMOP, v. v. i.). Na vlastní aktualizaci BPEJ se pak podílí i místně příslušný pozemkový úřad, který po provedené rebonitaci zajistí promítnutí výsledků do katastrálního operátu.

Pozemkový úřad také přistoupí k aktualizaci BPEJ, pokud o to požádají vlastníci dotčených pozemků a pokud shledá jejich žádost oprávněnou.